

**Tessedik Öreggazdász Egyesület, 5540 Szarvas,
Szabadság út 1-3.**

Honlap: <http://szarvasigazdasz.hu/>

IX. évfolyam
2020/1. szám

Felelős szerkesztő: Molnár György elnök
Írta és szerkesztette: dr. Molitorisz Pál

Az elmúlt hónapokban borús fellegek gyülekeztek a Tessedik Öreggazdász Egyesület egén. Egymást követték a kedvezőtlen folyamatok, események.

Már évek óta kísértett a szarvasi agrárképzés megszűnésének veszélye, ami napjainkra az alapképzés vonatkozásában bekövetkezett. Az Egyesület számos szállal szorosán kapcsolódott a Tanintézet-hez, irodánk van itt, az Intézet könyvtárban van elhelyezve a jelentős helyigényű iskola történeti kiállításunk, az iskola udvarán állítottuk fel a szarvasi gazdász emléket őrző szoboregyüttest, az Intézet falán emléktáblát avattunk első elnökünk Lászlóffy István tiszteletére, az iskola épületében tartja Egyesületünk a testületi üléseit.

Másrészt súlyos személyi kérdések is felmerültek, váratlanul elhunyt az Egyesületünk egyik aktív, legeredményesebben dolgozó tagja, dr. Szitó János, aki a hírlevél és az Agrártörténeti füzetek és sorozatszerkesztésén túlmenően sok-sok ötlettel gazdagította munkánkat. Napi rendszerességgel bejárt az irodánkba, mintegy ellátta a titkári teendőket. Egyidejűleg egészségi okokból bejelentette lemondását az Egyesület elnöke, Gyulavári András.

A válságos helyzetet határozottan, eredményesen kezelte Kovács Pál, az Egyesület elnökhelyettese. Elnökségi üléseket hívott össze, ahol meghatároztuk teendőinket, kibontakozott az Egyesület túlélésének forgatókönyve.

Ennek eredményeként került sor július 24-én az egyesület közgyűlésére az Intézet Körös parti tanácskozó termében, melyen 22 szavazásra jogosult tag jelent meg.

Tájékoztató az Egyesület közgyűléséről

A közgyűlés egyperces néma felállással, kegyelettel emlékezett az 2019–20-ban elhunyt tagtársainkra, Melis Mihályra és dr. Szitó Jánosra.

Elnöki beszámoló (részletek)

Antal György, a FEB elnöke, Molnár Etele alpolgármester, Gyulavári András elnök, Szebegynszki János levezető elnök

Gyulavári András leköszönő elnök beszámolójából idézünk:

*„Számos szállal kötődünk a szarvasi agrár-
oktató intézményhez, így az egyesület jövőképe-
nek meghatározása alapvetően függ a szarvasi agrárszakoktatás jövőbeli helyzetétől is. Tessedik Sámuel evangélikus lelkész felismerte, hogy a város életét a mezőgazdaság határozza meg, de a legújabb korokban is döntő módon befolyásolta a város életét a tessediki örökség, és ma is befolyásolja a magas színvonalú termelő, oktató és kutató munka.*

Szarvason és környékén a mezőgazdaságban dolgozók aránya még napjainkban is közel tíz százalékos, ez az itt levő mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemeknek is köszönhető. (De pl. 1986-ban a város munkaképes lakosságának még 42 %-a dolgozott a mezőgazdaságban.)

A Szent István Egyetem és a Kaposvári Egyetem augusztus 1-jén összeolvad, az intézmény január 1-jén alapítványi fenntartásba kerül, és csatlakozik hozzá a hazai agrárkutatót összefogó Nemzeti Agrárkutatói és Innovációs Központ 11 intézménye és négy gazdasági társasága. Városunk szerepe ezen új összevont intézményben tisztázatlan.

Az elmúlt években jelentős eredményeket ért el az Egyesület. Létrehoztuk az iskolatörténeti kiállítást, elindítottuk a gyűjtemény katalógizálását. A gyűjtemény katalógusa több mint ezer iktatott tételt tartalmaz, melyet a jövőben digitalizálni tervezünk. Szobrot állítottunk a szarvasi gazdász emlékére. Kiadtuk a szarvasi agrárszakoktatás 90 évét áttekintő monográfiánkat. Szerkesztettük és a Karral közösen kiadtuk az Agrártörténeti füzetek több tucat számát, valamint önálló kiadványaink sorát. E színvonalas hely- és agrártörténeti dokumentumok, olvasmányos és igényes művek. Megítélésünk szerint az iskola hallgatóinak, a jövő agrárszakembereinek jó alapot adhatnak.

Közreműködtünk a díszoklevelek átadásával kapcsolatos előkészítő feladatok végzésében.

Tagságunk közel 90 fős. Az egyesület egyedi vonása, hogy országos hatókörű szervezet, túlnyomó részben vidéki tagsággal. A település agrártársadalmi figyelemmel kíséri, támogatja tevékenységünket. Mindez arra készítet minket, hogy túléljük e válságos időszakot.”

Gyulavári András elnök ezt követően áttekintette az Egyesület jövőbeli feladatait:

Alapvetően fontos a tagságunk fiatalítása. Öröndetes, hogy két fiatal felvételére is sor kerülhet e közgyűlésen.

Az egyesület elnöksége többször is állást foglalt abban, hogy az iskolatörténeti kiállítást – mint az egyesület második alappillért – működtetni és fejleszteni kell. A hangsúly a működtetésen van, ehhez kérjük az Intézet, az Önkormányzat és tagságunk támogatását. 2013-ban elindítottuk a gyűjtemény katalógizálását. A katalógusszám utal a tárgyak lelőhelyére, beazonosíthatóvá teszi azokat. Az iskolatörténeti gyűjtemény katalógusa több mint ezer iktatott tételt tartalmaz. Aggályos lehet a jövőben a kiállítás elhelyezése, mely jelenleg az Intézet könyvtárában van. E célból írásban megkerestük a SzIE rektorát. További célkitűzésünk a digitális kiállítás létrehozása. (A részleteket külön kell kidolgozni egy munkacsoport keretében.) Az elnökség célul tűzte ki, hogy a kiállítás digitális formában is váljon megismerhetővé. Ehhez szükséges a tárgyak, fotózása és szkennelése. Az így rendszerbe állított (fotózott és szkennelt) kiállítási anyagot az egyesület hozzáférhetővé tenné a honlapon is.

Folytatnunk kell az Agrártörténeti füzetek kiadását, mely több mint 20 éves múltra tekint vissza. A kiadványok felelevenítik a magyar, de elsősorban Szarvas város agrártársadalmának múltját, történetét, dokumentumait. A Füzetek a közel háromszáz éves város történetírásának szerves részét képezik. Magas színvonalon megírt és szerkesztett hely- és agrártörténeti dokumentumok, olvasmányos és igényes művek. Az elmúlt 12 év nagyon termékeny és színvonalas volt. Itt is megtaláltuk tartalmat adni működésünknek. Viszont külső szerzők bevonása nem volt sikeres, maga a Kar tanári kara sem kapcsolódott be e munkába. A sorozatszerkesztő minden erőfeszítése ellenére lelassultak a folyamatok. Köszönet azoknak az alkotóknak, akik eddig is szívvel lélekkel csinálták. 2019. évben az értékteremtés jegyében két számmal gazdagítottuk az Agrártörténeti füzetek sorozatot: 55. Válogatott TDK munkák, 56. Gyulavári András: Hagyomány őrző családi gazdálkodás Örménykúton. Szintén a tavalyi évben került kiadásra az Egyesület önálló kiadványaként díszelnökünk, dr. Köhler Mihály önéletrajza dr. Bukovinszky László szerkesztésében.

A díszoklevelek rendszeres (évről-évre történő) adományozását a Tessedik Sámuel Főiskola Mezőgazdasági Víz és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar 1999-ben kezdte alkalmazni Szarvason, az 1927-től számított jogelőd intézményekben szerzett agrárvégzettség elismerésével. Az Egyesület megalakulása óta részt vett az előkészítésben, most is vállalta az osztálynévsorok laccímei aktualizálását. 2018–2019-ben esedékes díszoklevelek átadására összevontan 2019. június 28-án az Ótemplomban került sor. Köszöntőt mondott: Dr. Köhler Mihály rubin okleveles öreggazdász.

Bejelentette továbbá, hogy:

A tudományos diákköri konferencián nyertes dolgozat elismerésére az egyesület különdíjat alapított. 2019-ban is sor került a különdíj adományozására. A különdíj odaítéléséről természetesen a TDK

zsűrije dönt az egyesületnek külön kikötése nincs. A különdíj az Agrártörténeti füzetekből válogatott csomag és egy elismerő oklevél.

Megújult honlap az interneten egyesületünk a világhálón, mely sok friss információt tartalmaz. <http://szarvasigazdasz.hu/> A honlapunk a fiatalítás egyik eszköze lehet. A honlap fejlesztését, karbantartását 2019-ben Opauszki István egyéni vállalkozó végezte. Az egyesület értékteremtő kiadványai digitális formában olvashatók a világhálón. (Az Agrártörténeti füzetek 1-56 száma teljes terjedelemben, a Tablókönyvek I.-II., és még sok egyéb önálló kiadvány. (történetek az iskola múltjából) és természetesen a fontosabb egyesületi hírek.

Rövidített pénzügyi beszámoló 2019

Bevételek (Ft)		Kiadások (Ft)	
Tagdíj	186000	Telefon	0
Adó 1 %	57000	Posta	52000
Önkormányzati támogatás	60000	Utazási költség	0
Tagi támogatás (adomány)	520000	Könyvvezetés +adm.	186000
Vállalkozói támogatás	100000	Anyagköltség	
Kiadvány támogatás		Kiadványok nyomtatási költsége	352000
		Weboldal fejlesztés	105000
		Tablókönyvek	126000
		Bank költség	39000
Összes közhasznú bevétel	923000	Összes költség	860000
2019. évi eredmény	63000		

Költségvetési terv 2020

BEVÉTELEK (Ft)		KIADÁSOK (Ft)	
Tagdíj	240000	Honlap	80000
Támogatás	350000	Postaköltség	40000
Adó 1%	30000	Könyvelés	156000
Kiadványok bevételei (AF)	40000	Irodaszer	40000
Pályázat (Önkormányzati tám.)	40000	Banki költség	50000
		Nyomdakölt-	268000
		Egyéb	66000
Összesen	700000		700000

Majd részletesen áttekintette az Egyesület gazdasági, pénzügyi helyzetét, s megismételte korábbi bejelentését, mely szerint egészségügyi okok miatt lemond az elnökségről.

A közgyűlés elfogadta az elnöki beszámolót, határozatot hozott az Egyesület 2020 évi költségvetéséről és munkatervéről, a Felügyelő Bizottság jelentéséről, tagfelvételtől, felmentette korábbi elnökét, valamint a jelölő bizottság előterjesztése alapján megválasztotta e ciklus végéig terjedő időre Molnár György elnökségi tagot, a szarvasi Agroselect Kft. tulajdonosát az Egyesület elnökének.

Az Egyesület leköszönő elnöke a közgyűlésen vette át eredményes és fáradhatatlan munkájáért az Egyesület által adományozott Emléklapot. Gyulavári András megköszönte a tagság és az Elnökség nyolc éves támogatását és bizalmát. Mindenkinek jó egészséget, az Egyesületnek további eredményes működést kívánt.

A Felügyelő Bizottság elnökének jelentése (részletek)

Antal György FEB elnök jelentéséből idézünk:

A Felügyelő Bizottság az Alapszabály 11. pontjának /2/ bekezdése alapján biztosított jogkörében elvégezte az Alapszabályban és a csatlakozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően a pénz és vagyongazdálkodás, valamint a költségvetés végrehajtásának ellenőrzését.

Az Alapszabály rendelkezése értelmében a FEB elnöke folyamatosan részt vett tanácskozási joggal az Elnökség ülésein, ezzel naprakészen tájékozódott, és figyelemmel kísérte az Elnökség tevékenységét. A vizsgálathoz rendelkezésre álltak az elmúlt év gazdálkodásának részletes adatai, a könyvelés pénzügyi beszámolója és mérlegadatai továbbá a bankszámlakivonatok, a pénztárjelentések és a számlák. A 2019. évi gazdálkodást a könyvelés lezárta. Az Elnökség elkészítette a 2020. évi költségvetés tervezetét. A FEB folyamatos évközi ellenőrzések keretében vizsgálta a 2019 évre meghatározott munkafeladatok végrehajtását, kiemelt figyelmet fordítva a költségvetési terv alakulására. Megállapítható, hogy a feladatok időarányosan a tervezetteknek megfelelően végrehajtásra kerültek.

Az Egyesület bevételeit elsődlegesen működési kiadásokra, a megmaradó összeget pedig kiadványok megjelentetésére használta fel.

A működési költségek vonatkozásában a csökkentésre nincs reális lehetőség. A könyvelői díj a banki és a postai költségek tovább már nem mérsékelhető tételek és így is meghaladják a 190 000 Ft-ot. Az informatika és a web oldal költségei 100 000 Ft-os tételek. .

Megállapítható, hogy az Egyesület működése során jogszabálysértés vagy a szervezet érdekeit sértő esemény, mulasztás nem történt.

A FEB javasolja a közgyűlésnek a 2019 évi pénzügyi beszámoló, a közhasznúsági jelentés, a 2020 évi költségvetési terv és a Felügyelő Bizottság beszámolójának elfogadását.

Szarvas város alpolgármestere, Molnár Etele felszólalásában hangsúlyozta, hogy fontosnak tartja az iskolatörténeti kiállítás biztonságos elhelyezését. Több lehetőséget is megvizsgálva igyekszik megfelelő megoldást nyújtani a szarvasi agrárképzés tárgyi emlékeit bemutató kiállítás utókor számára történő megőrzésére.

Ezt követően az újonnan megválasztott elnök emelkedett szólásra (képünkön).

Megköszönte a tagság bizalmát, vázolta a jövőbeli feladatokat, valamint a tagság és az elnökség támogatását kérte munkájához.

Az élet csak úgy éri célját, ha tetteknek szenteltetik. (Kölcsey)

Dr. Szitó János halálára

Gyászol a szarvasi gazdasztársadalom, gyászolnak az öreggazdászok. Dr. Szitó János vízépítő mérnöknek befejeződött a szentandrásai tanyavilágtól a tudományos kutatói tevékenységig, a doktori diplomáig ívelő útja.

Megdöbbenéssel fogadtuk a hírt, váratlanul távozott. Ugyan sok gondja-baja volt az egészségével, vizsgálatokon esett át, de olyan betegséget nem állapítottak meg nála, mely az életét közvetlenül fenyegette.

Gondolatok, emlékek kavarnak bennem. Nehéz tudomásul venni, hogy nincs már köztünk. Nem olyan rég még a soron következő közös munkánkat tervezgettünk. Azt szokták mondani, hogy nincs pótolhatatlan ember, ez a bölcsesség most nem állja meg a helyét. Nem, vagy csak nagyon nehezen tudjuk pótolni.

Fáradhatatlan, lelkes és minden új iránt fogékony volt. Rendezte az iskolatörténeti kiállítás anyagát, elkészítette katalógusát. 12 éven át sorozatszerkesztője volt az Agrártörténeti

füzeteknek, s ezzel beírta nevét nemcsak a település agrártörténetébe, hanem a helytörténetébe is. Mintegy negyven szám jelent meg ez idő alatt. Önálló kutató munkát is végzett. Szervezte, olykor írta vagy szerkesztette az Egyesület saját kiadványait. Többek között bábáskodott közös barátunk, dr. Szitó Balázs verseskönyve kiadása körül. Nevéhez fűződik a végzősök tablójáról készült egyesületi kiadvány két reprezentatív kötetének elkészítése. Sok közös munkánk jelent meg ebben az időben. Előfordult, hogy nem volt pénz a kiadásra, javaslatára ketten összeadtuk a nyomdaköltséget. Szerkesztette, írta az Egyesület körleveleit. Szinte naponta bent volt az egyesületi irodában. Tőle származtak az újabb és újabb ötletek, melyek megvalósításakor szerényen a háttérben maradt. Segítőképz egyéniség volt, szívesen adta át tudását. Én is sokat köszönhetek neki. Igazi közösségért élő ember volt, munkájának mindent alárendelt. A fenti mottót a gyászbeszédet mondó szónok joggal idézte.

Köszönjük munkádat, fáradságodat, küzdelmedet és kitartásodat.

1942. június 23-án született egy szentandrásai tanyán a család harmadik gyermekeként. Szerény körülmények között élt a nyolctagú család a szoba-konyhás épületben. Villany nem volt, a gyerekek petróleumlámpa mellett tanultak. Édesapja rizsárasztó volt, édesanyja szőnyeggyári bedolgozóként perzsaszőnyegek kézi-csomózását végezte, mely munkát a gyerekeknek is meg kellett tanulni. A gyerekekre is szükség volt. A nehéz körülmények ellenére a hat gyermekből öten diplomát szereztek.

1960-ban a szarvasi Mezőgazdasági Technikumban tett képesítő vizsgát. Jó tanuló és jó sportoló volt, atletizált, az iskola színeiben röplabdázott. Első munkahelye az Örménykúti Állami Gazdaság volt, mint gyakornok az öntözési tevékenységet irányította. 1963-ban lehetősége nyílt továbbtanulni az akkori Szovjetunióban, a Belorusz Mezőgazdasági Akadémia Hidromeliorációs Karán, Gorki városában. Diplomáját a Műegyetem vízépítő mérnökként honosította. Friss diplomásként az ÖRKI-ben kezdett dolgozni, itt is maradt 2000 évi nyugdíjazásáig. Folyamatosan képezte magát, 1977-ben műszaki doktori szigorlatot tett Gödöllőn. Tudományos kutatói tevékenysége elsősorban az öntözés műszaki és technológiai fejlesztésére irányult. Pályája sikeres volt, szabadalmi beadványokat készített elő, tanulmányai, szakkönyvei és szakkikvei jelentek meg. Tagja volt a Hidrológiai Társaságnak. Mint nyugdíjas óraadó tevékenységet végzett a főiskolán.

1972-ben kötött házasságot, két gyermekük született Szabolcs és Gabriella. Sok öröme telt unokáiban is.

2020 januárjában állapota váratlanul rosszabbodott, az orosházi kórházba került, ahonnan már nem tért vissza, 2020. január 21-én távozott az élők sorából.

Temetése 2020. január 31.-én méltómódon ment végbe a békésszentandrásai katolikus temetőben. A családtagokon kívül jelen volt az agrárszakma, a régi munkatársak, az öreggazdászok. A sírhoz Zorán Apám hitte c. dalának hangjai mellett kísértük ki.

Jani barátunk, nyugodj békében! Amíg élünk megtartunk jó emlékezetünkben. (dr. M. P.)

Pillanatképek a közgyűlés résztvevőiről

